

A jászboldogházi templom harangjairól

„Mennyben zengő hangszerek – Ha észre akarod venni, égbe kell emelni tekinteted.” Úgy tartják, a harangok ég és föld között mintegy összekapcsolói a két világnak, s Isten hangját, az isteni törvény kinyilatkoztatását jelképezik. Ugyanakkor a harangoknak – akár a könyveknek – megvan a maguk sorsa, a maguk története.

Jászboldogháza – fiatal település lévén – nem bővelkedik műemlékekben, talán ezért is jellemző a helyiekre, hogy a meglévő értékeket még inkább óvják, tisztelik és megbecsülik. A község temploma 90 évvel ezelőtt épült, 1930. augusztus 3-án Kele István jászberényi apátplébános szentelte fel a *Szent Család* tiszteletére. Értékes tartozéka a tornyában lévő négy harang, melyből kettő az egykori tanyavilágból került a templomba.

A jászboldogházi katolikus templom
Fotó: Babinyecz János

A katolikus templom és harangjai néhány éve részei a Települési Értéktárnak, és a harangok – megyénk 19 másik településének harangjaival együtt – szerepelnek a *Magyar Harangok honlapján*. (www.magyarharangok.hu – Harangadatok.) A község egyik lelkes lokálpatriótája, *Kispálné Baranyi Aranka* a templomtoronyban, nem veszélytelen körülmények között gondosan lefotózta a harangokat, és lejegyezte felirataikat. Főlkísérve egyik alkalom-

mal a toronyba, úgy éreztem, a méltóságteljes harangok látványában van valami misztikum, ami a köznapi élet fölé emeli a szemlélt.

Igényes megformálásuk, művészi díszítéseik és felirataik egyaránt különlegessé, egyedivé teszik őket, igazolva a harangöntő mesterek vélekedését, miszerint a harangok nem egyszerű használati tárgyak, hanem műalkotások, messze zengő hangjuk pedig megérintik az emberek lelkét.

A boldogházi templomtoronyban lévő *nagyharang* egyidős a templommal, 1930-ban öntették a hívek. Alsó és felső peremén harmonikus díszítések futnak körbe. Egyik oldalán Szűz Mária ábrázolása látható, alakját félkörívben a következő felirat veszi körül:

**MAGYARORSZÁG PATRONÁJA *
KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK!**

A másik oldalon a készítettők neve mellett a harangöntő mester nevét is feltünteti. (A harangon lévő sorok hosszát csillaggal jelöljük.):

**ISTEN DICSŐSÉGÉRE *
ÉS MAGYARORSZÁG
NAGYASSZONYA TISZTELETÉRE *
KÉSZÍTTETTÉK A BOLDOGHÁZAI
RÓM. KATH. EGYHÁZ RÉSZÉRE *
ÖZV. BARANYI IMRÉNÉ
ÉS GYERMEKEI:
ISTVÁN, AMÁLIA, SÁNDOR *
KONKOLY MIHÁLY ÉS NEJE, SZŐ-
KE ANNA, KÖVÉR ISTVÁN ÉS NEJE
NAGY JULIANNÁ *
CSIRKE PÉTER ÉS GYERMEKEI, SAS
PÉTER ÉS GYERMEKEI *
AZ ÚR 1930. ESZTENDEJÉBEN.*
ÖNTÖTTE SZLEZÁK LÁSZLÓ
HARANGÖNTŐ *
MAGYARORSZÁG ARANYKOSZO-
RÚS MESTERE BUDAPESTEN ***

A helyiek igényességét jelzi, hogy a templom nagyharangját a kor leghíresebb harangöntőjével, *Szlezák Lászlóval* öntették, aki 1930-ban így ajánlotta munkáját a boldogházi harangbizottságnak: „*Harangjaimat a legfinomabb anyagból készítem, azok művészi kivitelűek, hangjuk tömör, bűgő, érces.*” Szlezák László (1870-1953) Thury János harangöntő műhelyét vette át, aki ugyancsak kiváló öntőmester volt.

A második világháború után csak ő és unokatestvére, *Szlezák Ráfael* foglalkozott harangöntéssel. Az aranykoszorus mester élete során mintegy 5000 harangot készített. Gyárát 1951-ben államosították. Szlezák László 1953-ban halt meg, és 1955-ben a műhelyt bezárták. A folytonosság azonban nem szakadt meg, ma unokája, *Gombos Miklós* és fia, *Gombos Ferenc* öntenek harangot Magyarországon.

A boldogházi nagyharang hangja reggel, délben, este a napszakokat jelzi. A szentmisékre három harangszó hívja a híveket: elsőként a nagyharang hangja szólal meg, második a középső ha-

Szlezák László harangöntő mester
Forrás: internet

rang, a harmadik harangozáskor pedig egyszerre szól a két harang.

A középső harang ugyancsak 1930-ban készült Pádurai Szent Antal tiszteletére. A második világháború idején elvitték, de 1949-ben a helyi vasutasok újat készíttettek helyette. Felirata:

**ISTEN DICSŐSÉGÉRE,
PÁDUAI SZENT ANTAL
TISZTELETÉRE *
KÉSZÍTTETTÉK
A JÁSZBOLDOGHÁZAI VASÚTI
ALKALMAZOTTAK *
A HÍVEK KÖZADAKOZÁSÁBÓL AZ
1941-44-ES VILÁGHÁBORÚBAN *
ELVITT HARANGJUK PÓTLÁSÁRA
AZ ÚR 1949-IK ESZTENDEJÉBEN. *
ÖNTÖTTE SZLEZÁK RÁFAEL
RÁKOSPALOTÁN ***

A harang másik oldalán Páduai Szent Antal domborművű ábrázolása látható. A középső harang a nagyharanggal együtt a szent misék kezdetekor és a

A nagyharang

Fotó: Kispálné Baranyi Aranka

halottakért szól.

A templom két kisharangja közül az egyik a csikosi határban lévő kápolna számára készült 1912-ben. A tanyavilág elnéptelenedésével a kápolnát lebontották, és a harangot elhozták. Jelenleg lélekharang, az eltávozók halálakor szólal meg. Felirata:

ÖNTÖTTE EGRY FERENCZ
KISGEJÖCZÖN. 1912. *

alatta:

ISTEN DICSŐSÉGÉRE *
ÖNTETTE *
DALMADI CSALÁD. *

A vasutasok harangjának beemelése a toronyba 1949-ben

Fotó: Bohács Jánosné családi irataiból

A másik kisharang a templom legrégibbi harangja, az alsóboldogházi iskolánál 1896-ban állított harangláb tartozéka volt. Jelenleg nem használják, de kötél segítségével megszólaltatható.

Felirata:

BOLDOGSÁGOS SZÜZ MÁRIA *
MAGYARORSZÁG VÉD ASSZONYA
*KÖNYÖRÖGJ ÉRETTÜNK. *
ÖNTÖTTE ÉS FELSZERELTE THURY
JÁNOS ÉS FIA FERENCZ

szép gondolat: „Gyász és örömmünnep, viszály és összefogás, emlékezés és büszkeség, hit és csüggedés kötődik hozzájuk, vagy jelenik meg a feliratukon.” Érdeemes bepillantani titkaikba, megismerni az egyházművészetnek és iparművé-

A csikosi harang

Fotó: Kispálné Baranyi Aranka

Az alsóboldogházi kisharang

Fotó: Kispálné Baranyi Aranka

BUDAPESTEN 1896.

Másik oldalon:

ALSÓ BOLDOGHÁZAI ISKOLA
TAGOK *

ÉS AZ SZT. RÓZSA FÜZÉR ÉLŐ TAGJAI *
CSINÁLTATTÁK 1896. ÉVBEN. *

A boldogházi harangokra is igaz a Magyar Harangok honlapján olvasható

szetnek ezeket a különleges emlékeit, melyek a települések történetének, értékeinek fontos részét képezik.

Papp Izabella ny. levéltáros

(A témáról szóló

hasonló tartalmú írás megjelent

a Boldogházi Hírek

2014. decemberi számában.)